

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
mart

**TOSHKENT SHAHRIDAGI TURIN
POLITEXNIKA UNIVERSITETI**

*Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiya
materiallari to'plami*

**“GLOBAL RAQAMLI INTEGRATSIYALASHUV:
2030-YILGACHA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA
TEXNOLOGIK VA INDUSTRIAL SANOATNI RIVOJLANTIRISH
ORQALI MIKRO VA MAKROIQTISODIY BARQAROR
O'SISHNI TA'MINLASH DOLZARBLIGI”**

**“GLOBAL DIGITAL INTEGRATION: THE RELEVANCE OF
ENSURING MICRO AND MACROECONOMIC SUSTAINABLE
GROWTH THROUGH TECHNOLOGICAL AND INDUSTRIAL
DEVELOPMENT IN THE TRANSITION TO A GREEN
ECONOMY BY 2030”**

**«ГЛОБАЛЬНАЯ ЦИФРОВАЯ ИНТЕГРАЦИЯ:
АКТУАЛЬНОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО
МИКРО- И МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА ЧЕРЕЗ
РАЗВИТИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ И ИНДУСТРИАЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ
ЭКОНОМИКЕ К 2030 ГОДУ»**

3-MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

*Elektron nashr.
2026-yil, mart.*

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ixamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ICT week Uzbekistan 2025: Milliy texnologiyalar haftaligining yakunlari va ularning O'zbekiston IT-ekotizimiga ta'siri.....	16
Jumaboyev Akmaljon Sheraliyevich	
THE ROLE OF STATE FINANCIAL CONTROL IN THE EFFICIENT USE OF BUDGET FUNDS	20
Gulyor Akhmatovna Kasimova, Biybinaz Makhmut qizi Esenbaeva	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ПЛАТЁЖНЫХ СИСТЕМ В ФОРМИРОВАНИИ ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	22
Шамахмудова Шоира Олег кизи	
UZBEKISTAN'S STRATEGY FOR TRANSITION TO A GREEN ECONOMY: LABOR MARKET TRANSFORMATION, CHALLENGES AND PROSPECTIVE OPPORTUNITIES.....	27
Akbarova Barno Shukhratovna, Chintemirova Diyora Shukhratovna	
MODELS FOR MANAGING EDUCATIONAL REFORMS IN THE CONTEXT OF CULTURAL DIFFERENCES.....	32
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
4-SANOAT INQILOBINING RAQAMLI TURIZMGA TA'SIRINI BAHOLASH	38
Sevinchova Nilufar Ne'mat qizi	
КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ ИНТЕГРИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ESG-ТРАНСФОРМАЦИИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ДРАЙВЕР ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ.....	41
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA FOIZSIZ MOLIYA MEKANIZMLARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	44
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	47
Tadjimirzayev Anvar Abduvaxidovich	
RAQAMLI IQTISODIY DINAMIKANI KOMPLEKS FUNKSIYALAR YORDAMIDA MODELLASHTIRISH.....	52
Ibrohimova Nilufar Qahramon qizi	
SANOAT SEKTORIDA BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" INVESTITSİYALARINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	55
Ibragimov Zaxid Taxirovich	
LOGISTIKA PROVAYDERLARI XIZMATLARIDAN FOYDALANISH ASOSIDA TEMIR YO'L TRANSPORTI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	59
Raximov Xasan Shukurjonovich	
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ИНСТРУМЕНТОВ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ В РАЗЛИЧНЫХ ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ	64
Сидиков Зиёдулло Равшанович, Холиярова Шохиста Кахрамоновна	
SUG'URTA TASHKILOTLARINING BOZOR IQTISODIYOTIDAGI AHAMIYATI	68
Azamatova G.I.	
DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISH VA QAYTA ISHLASHDA INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	71
Po'latova Sug'diyona, S.Y.Xamidova	
MAHALLIY BUDJETLARNING DAROMAD BAZASINI KENGAYTIRISH ASOSIDA XARAJATLAR BARQARORLIGINI TA'MINLASH (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA).....	74
Safarmurodova Marjona To'raqulovna	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA SOLIQ IMTIYOZLARI VA PREFERENSIYALARINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	77
Allaberganova Kumush Javlonbek qizi, Beknazarova N.T.	

РАЗВИТИЕ OPEN BANKING КАК ДРАЙВЕР ФОРМИРОВАНИЯ КОНКУРЕНТНОЙ ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМЫ В УЗБЕКИСТАНЕ	80
Эшмуротов Дониёр Ихтиёр ўғли	
NAVIGATING TAX RISKS ARISING IN THE MANAGEMENT OF ENTERPRISES.....	83
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
DVIGATELNING TASHQI TEZLIK TAVSIFNOMASIGA DVIGATEL QUVVATI, TIRSAKLI VALINING MAKSIMAL AYLANISHLAR SONI, SOATLI YONILG'I SARFI VA SOLISHTIRMA YONILG'I SARFLARIGA TA'SIRI.....	86
Abdug'aniyev Shohruh Oxunjon o'g'li, Abdusattorov Nodirjon Abduljalil o'g'li	
FROM TRADITIONAL BANKING TO FINTECH ECOSYSTEMS: PERFORMANCE IMPLICATIONS	90
Rano Parpieva	
ZAMONAVIY SHAROITDA MEHNAT MOTIVATSIYASI NAZARIYASINI RIVOJLANTIRISHDA INSONIY MUNOSABATLAR MAKTABINING AHAMIYATI	92
Aslanov Aziz Mexmonovich	
ВОДНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КОМПРОМИСС В СИСТЕМЕ ЦУР УЗБЕКИСТАНА: ЭМПИРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ МЕЖЦЕЛЕВЫХ КОНФЛИКТОВ	96
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
THE ECONOMIC IMPORTANCE OF INTERNATIONAL TRADE AND ITS ROLE IN GLOBAL GROWTH	99
Nurova Farog'at Salohiddin qizi	
AHOLINING MOLIYAVIY FIRIBGARLIKKA ALDANISH EHTIMOLINI KAMAYTIRISHDA MOLIYAVIY TA'LIMNING O'RNI.....	102
Irgashev Anvar Farxodovich	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA TASHQI SAVDONI OPTIMALLASHTIRISH VA ENERGETIKA XAVFSIZLIGINI BOSHQARISH MEKANIZMLARI.....	105
Nosirbekov Sanjarbek Toxirbekovich	
SANOATDA IQTISODIY MOLIYAVIY HISSOBOTLAR XALQARO STANDARTLARINI RAQOBATBARDOSH KORPORATIV STRATEGIYALARNI SHAKLLANTIRISHDA QO'LLASH	107
Turaboyev Ibroxim Ismoil o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	111
Xakimov Akbar Anvarovich	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA NOMODDIY AKTIVLARNING IQTISODIY MAZMUN-MOHİYATI	114
Ishanqulov Izzatilla Nurillayevich	
MEHNAT HAQIDAN OLINADIGAN SOLIQLAR VA MAJBURIY TO'LOVLAR HISOBINI O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOLIQ KODEKSI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	117
Nomozov Ilhomjon Ziyodullo o'g'li	
FINTECH TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TIJORAT BANKLARI RAQAMLI INFRATUZILMASINI MODERNIZATSIYA QILISH	119
Hazratkulov Faxriyor Abdumuxammad o'g'li	
ОЦЕНКА ЛИДЕРСКОЙ ЗРЕЛОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ КРЕАТИВНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА	122
Абдусаламова Фароғат Сунатиллаевна	
STATE OF DEVELOPMENT AND DYNAMICS OF THE FRUIT PROCESSING INDUSTRY.....	125
Yusufova Laylo Gayrat kizi	
STARTAP LOYIHALARINING MILLIY IQTISODIYOTNING INNOVATSION RIVOJLANISHIDAGI ROLI.....	132
Ko'chimova Madinabonu Qaxramon qizi, Sheraliyev Nurbek Jumanazar o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI SAMARADORLIGI VA BOZOR QIYMATINI SHAKLLANTIRISHNING KO'P FAKTORLI MODELLARI	135
Jumatova Gulzar Maxmud qizi	

INNOVATSION RIVOJLANISHDA MEHNAT RESURSLARINING SAMARADORLIGINI HISOBLASH USULLARI.....	139
Artiqova O'g'iljon Zafar qizi	
INSTITUTIONAL FEATURES OF STATE REGULATION OF PRODUCT QUALITY MANAGEMENT	143
Atakulov Askad Raimkulovich	
TA'LIM MARKAZINING OBRO'SI VA RAQOBATBARDOSHLIGIGA MALAKALI XODIMLARNING TA'SIRINI BAHOLASH.....	146
Razzoqova Zebo Xusniddinova	
THE IMPACT OF RAPID TAX DISPUTE RESOLUTION SYSTEMS ON THE BUSINESS ENVIRONMENT AND PROSPECTS FOR THEIR DEVELOPMENT.....	149
Solihova Xumora Xasan kizi	
МОДЕЛИРОВАНИЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО ВЛИЯНИЯ ОБЩЕСТВА 5.0 НА УСТОЙЧИВОЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ СТРАН БРИКС-Т.....	153
Калдибаев Нурлан Алимжанович	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNING INVESTITSION JOZIBADORLIKKA TA'SIRI.....	156
Kurashev Sobir Saidmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-AMALIY O'ZIGA XOS JIHATLARI	159
Po'latova Mavluda Sanjar qizi	
ПРИЗНАКИ ПРОБЛЕМНЫХ КРЕДИТОВ И УПРАВЛЕНИЕ ИХ КАЧЕСТВОМ.....	162
Улмасой Ахмедова Хусан кизи	
THE ECONOMIC ESSENCE OF LABOR AND ITS INTERPRETATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS.....	165
Nomozov Ilhomjon Ziyadullah ugli	
MADANIYLASHTIRILGAN GO'SHTNING QAYTA ISHLANGAN GO'SHT MAHSULOTLARI XOM ASHYOSIDA ISHTIROKI.....	168
Xaydarova Sitara Suranbay qizi	
NOMODDIY AKTIVLAR AUDITIDA RISKLARNI BAHOLASH VA AUDITORLIK DALILLARINI TO'PLASH USLUBIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH.....	170
Ishanqulov Izzatilla Nurillayevich	
MEHNAT HAQI AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA XALQARO AUDIT STANDARTLARI (ISA) KONTEKSTIDAGI TALQINI.....	173
Nomozov Ilhomjon Ziyodullo o'g'li	
BANK RISKLARINING BANK FAOLIYATIDAGI AHAMIYATI, TURLARI VA XUSUSIYATLARI.....	175
Hakimova Nargiza Abduraimovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA TADBIQ QILISH YO'NALISHLARI VA INSTRUMENTLARI TAHLILI	180
Abdurahmonov Abdumalik Abdurashidovich	
MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SUBJECTS ENGAGED IN MEAT PROCESSING IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DIRECTION.....	184
Sitara Khaydarova	
"XAVFSIZ SHAHAR" TIZIMLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELLEKTDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	188
Iminov Akbarjon Odiljon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISHNI JORIY ETISHDA DAVLAT MOLIVASI STATISTIKASI: JORIY HOLAT VA ISTIQBOLLI REJALARI.....	190
Artikov Baxtiyor Maxkamovich	
DAVLAT QARZINI SAMARALI BOSHQARISH VA BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI	193
Sattoriy Fayzulloh Abdijabbor o'g'li	

O'Z KAPITALI HISOBINI YURITISHDA XALQARO MOLIYAVIY HISOBOT STANDARTLARINI QO'LLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI	196
Axmedov Latayibxon Mamitxonovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH ORQALI KORXONA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	200
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
THE IMPACT OF MANAGING THE INTERREGIONAL MOBILIZATION OF QUALIFIED TEACHERS ON THE QUALITY OF EDUCATION.....	202
Karimov Dostonjon Karimovich	
O'ZBEKISTON KIMYO SANOATI KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI HOLATI.....	204
Suyarov Shaxzod Salim o'g'li	
ФАКТОРЫ И ПРОБЛЕМЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В УЗБЕКИСТАНЕ.	206
Гимранова О. Б.	
ASSESSING DIGITAL MATURITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTEGRATED FRAMEWORK APPROACH.....	209
Berdiyev Temurbek	
ТЕОРЕТИКО-НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	213
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФОНДОВОГО РЫНКА В УЗБЕКИСТАНЕ	218
Шомуродов Равшан Турсункулович, Юсупова Нигора Собитжон кизи	
IQTISODIYOTDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI.....	223
Amirov Otabek Xudoyberdi o'g'li	
TRANSPORT TIZIMI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	226
Mannonov Shoxruhmirza Abdurashid o'g'li	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA MOLIYAVIY NATIJALAR AUDITI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING YAXLIT TIZIMI	231
Bekchanov Faxriddin Atabekovich	
FINANCING SYSTEM OF EXPORT ACTIVITIES OF SMALL BUSINESS ENTITIES IN THE IMPROVING....	234
Karamatdinova Aysawle Paraxatovna	
GENERATIV SUN'IY INTELLEKT INFRATUZILMASINING MINTAQAVIY IQTISODIYOTNI TRANSFORMATSIYA QILISHDAGI O'RNI	236
Saidov Jaloladdin Allaberganovich	
STRATEGIC INTEGRATION OF DIGITAL MARKETING TECHNOLOGIES IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES: DRIVERS, BARRIERS, AND ECONOMIC PERFORMANCE.....	239
Pirmatov Oybek Shovkat ugli	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNING HUDUDIY RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.....	243
Reimbergenov Xurrambek Xushnudovich	
FEATURES AND PRINCIPLES OF ECONOMETRIC MODELING OF INDUSTRIAL DEVELOPMENT.....	246
Choriev Tolib Azamovich	
FEATURES OF INVESTMENT BEHAVIOUR IN THE CONTEXT OF FINTECH TECHNOLOGY DEVELOPMENT	251
Karimova Nurjakhon Olim kizi	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA HUDUDIY INFRATUZILMAGA INVESTITSİYALARNI JALB ETISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	255
Ismoilov Azizbek Rustamjon o'g'li	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON BOZORLAR ORQALI XALQARO SAVDONI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	259
Hamroyeva Umida	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA TEXNOLOGIK MODERNIZATSIYANING IQTISODIY MAZMUNI VA NAZARIY ASOSLARI.....	262
Sarimsaqov Sherzod Xamidovich	
INCREASING THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN THE CONSTRUCTION MATERIALS INDUSTRY	268
Toshpulatov Asronbek Mutalibovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINING KAPITAL BOZORI ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH AMALIYOTI VA ISTIQBOLLARI.....	272
Otabek Oltiboyev	
TASHQI SAVDO OPERATSIYALARIDA VALYUTA NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH	275
Israilov Avazbek Rustam o'g'li	
XALQARO UNIVERSITET BOSHQARUVIDA STAKEHOLDER YONDASHUVI: ZAMONAVIY MODELLAR VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	277
Tursunmuratov Sherzod Turdimuratovich	
ВОПРОСЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕХАНИЗМОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ В УПРАВЛЕНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ СЕМЕЙНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	279
Султанов Бобирмирзо Мавлонжон угли	
TRANSPORT SOHASIDA AYOLLAR BANDLIGINI TA'MINLASH MUAMMOLARINI INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH ASOSIDA HAL ETISH	283
Abdukarimova Dilnozaxon Mamurjon qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TO'QIMACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	287
Nurullayeva Mexribon Muratovna	
OPTIMIZATION OF THE FOOD SUPPLY AND DELIVERY SYSTEM IN TASHKENT REGION	290
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
THEORETICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL PROTECTION AND ITS INTERRELATIONSHIP WITH SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT.....	293
Abduzoirov Mukhiddin, Abdulloev Amrullo, Inomjon Qudratov	
SUG'URTA XIZMATLARI BOZORINI BOSHQARISHGA OID ILMIY YONDASHUVLARNING EVOLYUTSIYASI..	299
Kurbonov S.A.	
INSTITUTIONAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IN RURAL UZBEKISTAN: AN ECONOMIC AND STATISTICAL ANALYSIS	304
Saidakbarova Ziyoda Doniyor qizi	
ФАКТОРИНГ КАК ИНСТРУМЕНТ УПРАВЛЕНИЯ ДЕБИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТЬЮ ТЕКСТИЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	310
Дадабоева Муштари Хамидиллаевна	
QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHDA AGROKLASTERLARNING O'RNI VA ISTIQBOLLARI	314
Berdiyev Abdumalik Hakimovich	
RAQAMLI ASALARICHILIK TEXNOLOGIYALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH TAMOYILLARI	318
Farmanov Jonibek Ziyadullaevich	
СУЩНОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ УВЕЛИЧЕНИЯ КАПИТАЛИЗАЦИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	322
Шомуродов Равшан, Жуманазаров Шахобиддин	
INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISHNING MOLIYA-KREDIT MEKANIZMI: XORIJIY DAVLATLAR AMALIY TAJRIBASI	326
I. Madaminov	

TRANSPORT SOHASIDA AYOLLAR BANDLIGINI OSHIRISHNING AYOLLAR FAROVONLIGI VA IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	329
Raxmatov Ziyodullo, Abdukarimova Dilnozaxon	
НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УПРАВЛЕНИЯ МИГРАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	332
Ёкубжон Тоҳиров	
ВЗАИМОСВЯЗЬ ВЫБРОСОВ CO ₂ , ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ И ДОСТУПА К ЧИСТОМУ ТОПЛИВУ И ТЕХНОЛОГИЯМ С РАСХОДАМИ НА ЗДРАВООХРАНЕНИЕ В УЗБЕКИСТАНЕ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	336
Эркинбаева Камила Жавланбековна	
ВЛИЯНИЕ НЕФТЯНОЙ ЗАВИСИМОСТИ И УРОВНЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ НА ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ РИСК УЗБЕКИСТАНА: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....	341
Эркинбаева Камила, Бекзод Кузибаев	
МЕХАНИЗМ РЕАЛИЗАЦИИ ТУРИСТСКИХ ПРОДУКТОВ НА ОСНОВЕ МЕСТНЫХ СООБЩЕСТВ	347
Абзалова Нозимахон Нодирбек кизи	
THE ROLE OF DIGITAL PLATFORMS IN CONDUCTING ELECTRONIC SALES OF ENTERPRISE PRODUCTS	350
Tuychiyev Shavkatjon Shokirali o'g'li	
LATENT DEMAND AND THE CAPACITY ILLUSION IN RAIL TRANSPORT	354
Kurambayev Alisher Saburbayevich	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA PORTFELINI "YASHILLASHTIRISH" VA EKOLOGIK LOYIHALARNI MOLİYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	357
Soliev Muhammad Umar Baxromjon o'g'li	
SCENARIO FORECASTING OF TEXTILE SECTOR DEVELOPMENT	361
Nurullayeva Mexribon Muratovna	
AHOLI DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING TURMUSH DARAJASIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH.....	365
Abidova Shahnoza Abduvaliyevna	
INFRATUZILMA LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISHDA TASHABBUSLI BUDJET MEXANIZMINING O'RNI	367
Yarbazarov Shavkat Butayevich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISH MEXANIZMLARI	370
Usanova Feruza, Muratov Shukrullo	
THE IMPACT OF CUSTOMER TRUST ON PURCHASE DECISIONS IN E-COMMERCE.....	372
Maxmudova Munisaxon Abbas qizi	
ACTIVITY-BASED COSTING IN RAILWAY PASSENGER TRANSPORT	376
Eshboyev Ulugbek Farxodovich	
MOLIYAVIY INVESTITSIYALARNING TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATIDAGI IQTISODIY AHAMIYATI	380
Primova Dilafruz To'liqinovna	
INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF THE SHADOW ECONOMY AND THEIR IMPACT ON HOUSEHOLD WELFARE	382
Afenov Nursultan Nugmatillaevich	
DEVELOPING A DIGITAL PLATFORM MODEL FOR THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE SECTOR IN TASHKENT CITY	386
Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich	
TIJORAT BANKLARI CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	390
Axmedov Sardorbek Abdukarim o'g'li	

ASSESSING UNIVERSITY DIGITAL MATURITY AS A DRIVER OF INTERNATIONAL COMPETITIVENESS: IMPROVING THE EVALUATION MECHANISM	395
Kungratov Ilmurod Kuzibay ugli	
ENHANCING THE EFFICIENCY OF MARKETING PROJECT MANAGEMENT THROUGH ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE DIGITAL ECONOMY	398
Xushnoza Abdulazizova Abduhayot qizi	
INVESTITION FAOLLIK MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	401
Asatova Shahzodaxon Zabixillo qizi	
THE ECONOMIC ESSENCE AND MODERN REQUIREMENTS OF THE FOOD SUPPLY CHAIN.....	404
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
SANOAT KORXONALARIDA JAMOANI BOSHQARISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH	409
Xusanova Malohat Mingnorovna	
FINITE ELEMENT INVESTIGATION OF THE DYNAMIC DEFORMATION OF SINGLE-LAYER ISOTROPIC PLATES INTERACTING WITH A VISCOELASTIC MEDIUM	411
Butayev R.B., Mirzoyeva G.T., Nabiyeu B.E., Karimova S.T.	
XITOIY VA O'ZBEKISTON SANOAT IQTISODIYOTI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI, QIYOSIY TAHLIL VA STRATEGIK ISTIQBOLLAR	416
Babadjanova Nozima, Madraximova Gulasal	
ЭКСПЕРТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ СОЛНЕЧНОЙ ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ МОЩНОСТЬЮ 1 МВт	418
Anarbaev A.I., Bahodirova M.T.	
ASALARICHILIK TARMOG'INI RIVOJLANTIRISHDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING AHAMIYATI	425
Aytimbetova Bibizura Qoyshebekovna	
МЕХАНИЗМЫ УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ СЕКТОРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	428
Нуруллаева Гулнара Коптлеуовна	
INNOVATION-INVESTITION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY TajRIBASI	432
Sh. Bayramova	
A THREE-LAYER AI MANAGEMENT-MECHANISM MODEL (AI-MMM) FOR TEXTILE ENTERPRISES....	436
Madrahimova Onajon Javlon qizi	
QISHLOQ HUDUDLARIDA KOOPERATIV-INKUBATOR MODELINI JORIY ETISHNING TASHKILIY- IQTISODIY MEXANIZMI	438
Sodiqov Xidirali	
MINTAQA IQTISODIY SALOHİYATIDAN FOYDALANISH ASOSIDA HUDUDIY IXTISOSLASHUV VA QO'SHILGAN QIYMATNI OSHIRISH ORQALI EKSPORT SAMARADORLIGINI TA'MINLASH	442
Xudoyberdiyeva Asila	
TIJORAT BANKLARIDA ICHKI VA TASHQI AUDITNI MUVOFIQLASHTIRISH ASOSIDA AUDIT SAMARADORLIGINI OSHIRISH	445
Ziyodullayeva Nargiza Yusuf qizi	
O'ZBEKISTONDA KAMBAG'ALLIK DARAJASINING DINAMIKASI VA KAM TA'MINLANGAN OILALARNI IJTIMOIY YORDAM BILAN QAMRAB OLISH	448
Asomiddinova Muzayyanxon Abdurahmon qizi	
МЕХАНИЗМ ОБЖАЛОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА	451
Ризакулов Шерзод Шермуратович	
O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA YASHIL IQTISODIYOTNI BOSHQARISHNING AMALDAGI MEXANIZMLARI TAHLILI	454
Mo'minjonov Anvarbek Sayfitdin o'g'li	

DAROMADLAR VA XARAJATLAR HISOBINI TARTIBGA SOLISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI VA XALQARO TAJRIBASI	457
Kuvatova Dinara Anvarovna	
TIJORAT BANKLARIDA LIKVIDLIK RISKINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY USULLARI	461
Nazirov Ibrohimjon Sodiqjon o'g'li	
IQTISODIY ISLOHOTLARNING SIYOSIY BARQARORLIKKA TA'SIRI: QISMAN ISLOHOT MUVOZANATI VA DASTUR BOSHQARUVI YONDASHUVI.....	468
Tulliyev Qahramon	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUG'URTA XIZMATLARI SIFATINI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	472
Abdullayeva Umida, Abdullayev Farrux	
МЕДИКО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОХРАНЕ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВЬЯ ЖЕНЩИН ФЕРТИЛЬНОГО ВОЗРАСТА В УЗБЕКИСТАНЕ	476
Каюмова Отикахон Одилжон кизи	
MILLIY KADRLAR ZAXIRASIGA NOMZODLARNI SARALASH, BAHOLASH VA KIRITISH JARAYONLARINING TAHLILI	479
G'aniyev Elyor Sobirjonovich	
DAVLAT QARZI SIYOSATIDA XAVFLARNI MINIMALLASHTIRISH VA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	486
Sayfitdinov Xasanboy Dilshodovich	
AVIATION SUSTAINABILITY AND CLIMATE CHANGE: A SYSTEMATIC REVIEW OF EMISSIONS, SUSTAINABLE AVIATION FUELS, INFRASTRUCTURE EXPANSION, AND CONSUMER AWARENESS	490
Zarina Akbarova	
INNOVATION TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI IQTISODIY TA'LIM MAZMUNIGA MOSLASHTIRISH METODIKASI: VR/AR, ADAPTIV O'QITISH VA MIKROKVALIFIKATSIYALAR	495
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
A THREE-CONTOUR DYNAMIC APPROACH TO ASSET MANAGEMENT IN FARM ENTERPRISES	500
Rashidov Baxadir Yusupovich	
MARKAZIY BANKNING PUL-KREDIT SIYOSATINI AMALGA OSHIRISHDAGI ROLI VA AHAMIYATI.....	503
Muxammadiyev Tuychi Jumma o'g'li	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK LOYIHALARIDA RISKLARNI HUQUQIY TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI VA O'ZBEKISTON AMALIYATI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY ISLOHOTLAR TAHLILI	506
Ochilov Jaloliddin Yusufjon o'g'li	
ВЛИЯНИЕ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВЫХ ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ДОСТУП МАЛОГО БИЗНЕСА К ФИНАНСОВЫМ РЕСУРСАМ.....	517
Тонянц Андроник Георгиевич	
ЭКОНОМЕТРИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ И ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ОБЪЁМОВ КОНТЕЙНЕРНЫХ ПЕРЕВОЗОК ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	520
Ахмедова Дилафруз Муратовна	
O'ZBEKISTON LOGISTIKA TIZIMLARIDA MA'LUMOT ALMASHINUVI INTEROPERABILITETINI BAHOLASH VA INTEGRATSIYA MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	524
Kucharova Shaxlo Sobir qizi	
THE GAP BETWEEN INTENTION AND ACTUAL UNIVERSITY CHOICE: THE INFLUENCE OF TUITION AFFORDABILITY AND SOCIAL ENVIRONMENT	528
Umarov Shuhrat Bahodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA QAYTA SUG'URTALASH SOHASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	531
Mirzoyev Sayfullo Fayzulloyevich	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ МОТИВАЦИИ МЕДИЦИНСКОГО ПЕРСОНАЛА В УЧРЕЖДЕНИЯХ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА	534
Ходжаева Шахзодахон Дилшодхужаевна	
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON EMPLOYEES' PSYCHOLOGICAL SAFETY: THE MEDIATING ROLE OF TRUST.....	538
Nazirjonova Marziaxon Xamidulla qizi	
ELEKTR ENERGETIKASI KORXONALARIDA XARAJATLARNI SHAKLLANTIRISH VA HISOBGA OLISH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH.....	541
Tursunboyev Javoxirbek Jamshid o'g'li	
THE ROLE OF ESG IN GREEN FINANCING IN THE ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES	544
Makhtimova Zarafshon Olloyorovna	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING UCH KONTURLI TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI: NAZARIY ASOSLAR, SAMARADORLIKNI BAHOLASH MEZONLARI VA XORIJIY TAJRIBANI MOSLASHTIRISH KONSEPSIYASI	546
Abdurahmanova Feruza Nusratovna	
O'ZBEKISTONDA AHOLI JON BOSHIGA DAROMADLAR VA YALPI ICHKI MAHSULOT O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING KORRELYATSION-REGRESSION TAHLILI	549
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
ANALYSIS OF CONTAINER RAIL TRANSPORTATION IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN: FACTORS AND DIRECTIONS FOR IMPROVING ECONOMIC EFFICIENCY	552
Akhmedova Dilafruz Muratovna	
IMPROVING THE EFFICIENCY OF CREDIT RESOURCE ALLOCATION IN COMMERCIAL BANKS.....	556
Djumaniyazov Ikram Karimbaevich	
YASHIL ENERGETIKA LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISH HAMDA TIZIMDAGI YO'QOTISHLAR HOLATI	561
Jabborov Xurshid To'ramurod o'g'li	
ASSESSMENT OF THE ECONOMIC EFFICIENCY OF REAL-TIME DATA PROCESSING SYSTEMS.....	570
Khurramov Ruslan Erkin ugli	
RAQAMLI FAYLLAR YAXLITLIGINI TEKSHIRISH USULLARINING QIYOSIY TAHLILI	573
Turdibekov Baxtiyor Baxodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING MEHNAT UNUMDORLIGIGA TA'SIRI.....	578
Niyozova Ruxsora Nurali qizi	

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING MEHNAT UNUMDORLIGIGA TA'SIRI

Niyozova Ruxsora Nurali qizi

Tadqiqotchi

E-mail: ruxsora2805@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu tezisda O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning mehnat unumdorligiga ta'siri tahlil qilingan. Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data), elektron hukumat va IT-xizmatlar eksportining mehnat unumdorligi hamda ishlab chiqarish samaradorligiga ta'siri yoritilgan. 2018–2025-yillardagi rasmiy statistik ma'lumotlar asosida raqamli infratuzilma, internet qamrovi va IT sohasi ko'rsatkichlari dinamikasi hamda ularning mehnat unumdorligi bilan bog'liqligi korrelyatsion tahlil usulida baholangan. Tadqiqot yakunida raqamlashtirish orqali mehnat unumdorligini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, mehnat unumdorligi, raqamlashtirish, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar, elektron hukumat, IT-xizmatlar eksporti, raqamli infratuzilma, internet qamrovi, korrelyatsion tahlil.

Abstract. This study analyzes the impact of the digital economy on labor productivity in Uzbekistan. The role of digital technologies, artificial intelligence, Big Data, e-government, and IT services exports in improving labor productivity and production efficiency is examined. Based on official statistical data for 2018–2025, the dynamics of digital infrastructure, internet coverage, and IT sector indicators, as well as their relationship with labor productivity, are assessed using correlation analysis. The study concludes with practical recommendations for increasing labor productivity through digitalization.

Keywords: digital economy, labor productivity, digitalization, artificial intelligence, Big Data, e-government, IT services exports, digital infrastructure, internet coverage, correlation analysis.

Аннотация. В тезисе анализируется влияние цифровой экономики на производительность труда в Узбекистане. Рассматривается роль цифровых технологий, искусственного интеллекта, больших данных (Big Data), электронного правительства и экспорта IT-услуг в повышении производительности труда и эффективности производства. На основе официальных статистических данных за 2018–2025 годы с использованием корреляционного анализа оценены динамика цифровой инфраструктуры, охвата интернетом и показателей IT-сектора, а также их взаимосвязь с производительностью труда. По итогам исследования разработаны практические рекомендации по повышению производительности труда посредством цифровизации.

Ключевые слова: цифровая экономика, производительность труда, цифровизация, искусственный интеллект, большие данные, электронное правительство, экспорт IT-услуг, цифровая инфраструктура, охват интернетом, корреляционный анализ.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida raqamlashtirish jarayonlarining jadallashuvi ishlab chiqarish, mehnatni tashkil etish va samaradorlikka sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data) va avtomatlashtirish vositalarining keng qo'llanilishi mehnat unumdorligini oshirishning muhim omillaridan biriga aylanmoqda. Raqamlashtirish ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish, ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish, elektron xizmatlarni kengaytirish va yuqori malakali ish o'rinlarini yaratish orqali mehnat unumdorligiga ta'sir ko'rsatadi.

O'zbekistonda ham raqamli infratuzilma jadal kengaymoqda. 2020–2025-yillarda internet qamrovi 50 foizdan 94,2 foizgacha oshib, internet foydalanuvchilari soni 33,1 mln kishiga yetgan. Elektron hukumat tizimida 800 dan ortiq xizmatlar joriy etilib, foydalanuvchilar soni 11,2 mln kishini tashkil etgan. Shu bilan birga, 2025-yilda band aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot qariyb 30,8 ming dollarni tashkil etib, jahon o'rtacha ko'rsatkichidan past darajada qolgan. Mazkur holat raqamlashtirish va mehnat unumdorligi o'rtasidagi bog'liqlikni ilmiy jihatdan o'rganish zarurligini ko'rsatadi.

Tadqiqotning maqsadi O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotning mehnat unumdorligiga ta'sirini tahlil qilish hamda uni oshirish bo'yicha ilmiy asoslangan xulosalar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Ilmiy adabiyotlarda raqamlashtirish va mehnat unumdorligi o'rtasidagi bog'liqlik turli yondashuvlarda tadqiq etilgan. Yong va hammualliflar axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining inson kapitali va iqtisodiy rivojlanish bilan uyg'unligi mehnat unumdorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini aniqlagan. Aly raqamli transformatsiya, mehnat unumdorligi va bandlik o'rtasida musbat bog'liqlik mavjudligini asoslagan. Erumban esa AKT investitsiyalari

norasmiy bandlikning unumdorlikka salbiy ta'sirini kamaytirishi mumkinligini ko'rsatgan. Boshqa tadqiqotlarda raqamlashtirish samarasi tarmoqlar, inson kapitali va texnologiyalarni o'zlashtirish darajasiga qarab farqlanishi qayd etilgan.

Shu asosda tadqiqotda ikki gipoteza ilgari surildi: birinchidan, internet qamrovi va IT-xizmatlar eksporti kabi raqamli iqtisodiyot ko'rsatkichlari bilan mehnat unumdorligi o'rtasida musbat bog'liqlik mavjud; ikkinchidan, IT sektorining kengayishi yuqori malakali ish o'rinlarini yaratish orqali mehnat bozori tarkibi va umumiy samaradorlikka ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlil natijalariga ko'ra, band aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot 2018-yildagi 23,0 ming dollardan 2025-yilda 30,8 ming dollarga oshgan. 2018–2025-yillarda mehnat unumdorligining o'rtacha yillik o'sishi 4,6 foizni tashkil etgan, 2022-yilda esa 0,6 foizgacha pasaygan. 2025-yilda o'sish sur'ati 6,6 foizni tashkil etgan. Markaziy bank sharhlarida ham mehnat unumdorligi dinamikasi iqtisodiy o'sishda mehnat resurslaridan foydalanish va samaradorlik omillarining ahamiyati bilan bog'liq holda baholangan.

Mehnat unumdorligining mutlaq darajasi jahon o'rtacha ko'rsatkichidan past: 2025-yilda band aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot O'zbekistonda qariyb 30,8 ming dollarni, jahon bo'yicha esa 50,7 ming dollarni tashkil etgan. Bu tafovut mehnat unumdorligini oshirishning uzoq muddatli iqtisodiy ahamiyatini ko'rsatadi.

Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyot ko'rsatkichlarida sezilarli o'sish kuzatilgan. Internet foydalanuvchilari soni 2020-yildagi 16,6 mln kishidan 2025-yilda 33,1 mln kishiga, internet qamrovi esa 50 foizdan 94,2 foizga oshgan. IT-xizmatlar eksporti 2022-yildagi 140 mln dollardan 2025-yilda 728,4 mln dollarga, IT Park rezidentlari soni esa 2023-yildagi 1 652 tadan 2025-yilda 4 281 taga yetgan.

Ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlik korrelyatsion tahlil orqali baholandi. Mehnat unumdorligi bilan vaqt tendensiyasi o'rtasida kuchli musbat bog'liqlik ($r = 0,986$), internet foydalanuvchilari soni bilan mehnat unumdorligi o'rtasida esa statistik jihatdan ahamiyatli musbat bog'liqlik aniqlangan ($r = 0,91$; $p = 0,035$). Biroq qisqa kuzatuv qatori sababli ushbu natijalar ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlikni ifodalaydi va sabab-oqibat munosabatini bevosita isbotlamaydi. Korrelyatsion tahlil natijalari 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval. Raqamli iqtisodiyot ko'rsatkichlari bilan mehnat unumdorligi o'rtasidagi korrelyatsion tahlil¹

Bog'lanish juftligi	Davr	n	Pirson r	p-qiymat	Xulosa
Mehnat unumdorligi – vaqt tendensiyasi	2018–2025	8	0,986	0,000	Izchil o'sish tendensiyasi
Mehnat unumdorligi – internet foydalanuvchilari	2021–2025	5	0,91	0,035	Kuchli musbat bog'liqlik (ahamiyatli)

Markaziy Osiyo davlatlari bilan qiyosiy tahlil natijalariga ko'ra, 2025-yilda band aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot Qozog'istonda 82,8 ming dollarni, Turkmanistonda 69,8 ming dollarni, O'zbekistonda 30,8 ming dollarni, Tojikistonda 22,2 ming dollarni va Qirg'izistonda 20,9 ming dollarni tashkil etgan. O'zbekiston ushbu ko'rsatkich bo'yicha mintaqada uchinchi o'rinda bo'lib, Qozog'iston bilan tafovut qariyb 2,7 barobarni tashkil etadi. Mazkur farq iqtisodiyot tarkibi, jumladan, tarmoqlarning kapital va mehnat sig'imi bilan izohlanishi mumkin. Qiyosiy ko'rsatkichlar 2-jadvalda keltirilgan.

2-jadval. Markaziy Osiyo davlatlarida raqamlashtirish va mehnat unumdorligi ko'rsatkichlari²

Mamlakat	Unumdorlik, ming \$ (2025)	Internet qamrovi, % (2024)	EGDI ball (2024)	EGDI reyting
Qozog'iston	82,8	92,9	0,90	24
Turkmaniston	69,8	34,9	0,48	-
O'zbekiston	30,8	89,0	0,80	63
Tojikiston	22,2	56,8	0,56	123
Qirg'iziston	20,9	88,5	0,73	78

2-jadval ma'lumotlari raqamlashtirish darajasi bilan mehnat unumdorligi o'rtasidagi bog'liqlikni mintaqaviy kesimda ham ko'rsatadi. O'zbekistonda internet qamrovi 89,0 foizni, elektron hukumat rivojlanish indeksi (EGDI)

1 Muallif ishlanmasi.

2 <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data-Center>

esa 0,80 ballni tashkil etib, global o'rtacha darajadan yuqori bo'lgan. Shu bilan birga, mehnat unumdorligi darajasining nisbatan pastligi raqamli infratuzilmaning o'zi yetarli emasligini, uning samarasi inson kapitali sifati, korxonalarda texnologiyalarni qo'llash darajasi va iqtisodiyot tarkibiga ham bog'liqligini ko'rsatadi.

Raqamlashtirish mehnat bozoriga ham ta'sir ko'rsatmoqda. IT-xizmatlar eksporti va IT Park rezidentlari sonining ortishi yuqori malakali ish o'rinlari kengayishiga xizmat qilmoqda. Elektron hukumat va raqamli infratuzilmaning rivojlanishi esa korxonalar faoliyatini tashkil etish, masofaviy ish, onlayn ta'lim va elektron tijorat imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot orqali mehnat unumdorligini oshirish uchun raqamli infratuzilmani hududlarda kengaytirish, IT kadrlar tayyorlash va raqamli savodxonlikni rivojlantirish, sun'iy intellekt hamda katta ma'lumotlar texnologiyalarini real sektorda qo'llash, IT-xizmatlar eksportini kengaytirish va elektron hukumat xizmatlari sifatini oshirish maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot ko'rsatkichlari bilan mehnat unumdorligi o'rtasida sezilarli bog'liqlik mavjudligini ko'rsatdi. Internet foydalanuvchilari soni bilan mehnat unumdorligi o'rtasidagi korrelyatsiya $r = 0,91$ ni tashkil etib, statistik jihatdan ahamiyatli bo'lgan ($p = 0,035$). Biroq ushbu natija ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlikni ifodalaydi va sabab-oqibat munosabatini bevosita isbotlamaydi.

2018–2025-yillarda mehnat unumdorligining o'sishi bilan birga, IT-xizmatlar eksporti 2022-yildagi 140 mln dollardan 2025-yilda 728,4 mln dollarga, IT Park rezidentlari soni esa 2023-yildagi 1 652 tadan 2025-yilda 4 281 taga yetgan. Mazkur dinamika raqamlashtirish jarayonlarining mehnat bozori va iqtisodiy samaradorlik bilan o'zaro bog'liqligini ko'rsatadi.

Umuman, raqamlashtirishning mehnat unumdorligiga ta'siri raqamli infratuzilma, inson kapitali va korxonalarning texnologiyalarni o'zlashtirish darajasi bilan bog'liq. Shu sababli raqamli infratuzilmani rivojlantirish, IT mutaxassislarni tayyorlash, zamonaviy texnologiyalarni real sektorga joriy etish va raqamli xizmatlarni kengaytirish maqsadga muvofiq yo'nalishlardan hisoblanadi. Kelgusida mazkur bog'liqlikni korxona va tarmoqlar kesimidagi mikro ma'lumotlar asosida ekonometrik usullar bilan chuqurroq tadqiq etish maqsadga muvofiq.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi PF-6079-son "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni. – Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. – URL: <https://lex.uz/docs/-5030957>.
2. Aly H. Digital Transformation, Development and Productivity in Developing Countries: Is Artificial Intelligence a Curse or a Blessing? // Review of Economics and Political Science. – 2020. – Vol. 7, No. 4. – P. 238–256. – DOI: <https://doi.org/10.1108/REPS-11-2019-0145>.
3. Erumban A. A. Informality and Aggregate Labor Productivity Growth: Does ICT Moderate the Relationship? // Telecommunications Policy. – 2024. – Vol. 48, No. 1. – Article 102681. – DOI: <https://doi.org/10.1016/j.telpol.2023.102681>.
4. IT Park Uzbekistan. 2025-yilning 7 oyi davomida IT Park tarkibiga 481 ta yangi eksportchi va 232 ta xorijiy kompaniya qo'shildi. – 2025. – URL: <https://www.it-park.uz/uz/itpark/news/2025-yilning-7-oyi-davomida-it-park-tarkibiga-481-ta-yangi-eksportchi-va-232-ta-xorijiy-kompaniya-qo-shildi>.
5. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. Mehnat bozori sharhi: 2026-yil I chorak. – Toshkent, 2026. – URL: https://cbu.uz/uz/press_center/reviews/4092122/.
6. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. IT Park ishtirokchilarining xizmatlar eksporti hajmi // SIAT. – 2026. – URL: <https://siat.stat.uz/data/3358/>.
7. Raqamli hukumat portali. O'zbekistonda raqamli hukumatning rivojlanish darajasi, 2020–2025-yillar. – URL: <https://dgov.uz/uz/>.
8. United Nations Department of Economic and Social Affairs. UN E-Government Survey 2024. – New York: United Nations, 2024. – URL: https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2024-10/Print%20Version%20E-Government%20Survey%202024%2011_10_2024.pdf.
9. World Bank. World Development Indicators: GDP per Person Employed (Constant 2021 PPP \$), indicator SL.GDP.PCAP.EM.KD. – URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SL.GDP.PCAP.EM.KD>.
10. Yong S. W., Law S. H., Ibrahim S., Mohamad W. N. W. ICTs and Labour Productivity Nexus in Developing Countries: Evidence from Panel Estimation Approach // International Journal of Business and Society. – 2024. – Vol. 25, No. 1. – P. 27–48. – DOI: <https://doi.org/10.33736/ijbs.6868.2024>.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100